

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny, w składzie:

Przewodnicząca : Sędzia Sądu Rejonowego A. M.

Protokolant : sekr. sąd. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2020 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa E. S.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą
w W., Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna
z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej
z siedzibą w W. na rzecz powódki E. S.:

a) kwotę 12.000,00 zł (dwanaście tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia;

b) kwotę 1.446,50 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści sześć złotych pięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 marca 2018 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania;

c) kwotę 372,31 zł (trzysta siedemdziesiąt dwa złote trzydzieści jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

2. oddała powództwo w pozostałej części, w stosunku do pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.;

3. obciąża, tytułem tymczasowo wyłożonych wydatków, na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi-
Widzewa w Łodzi:

a) powódkę E. S. kwotę 63,29 zł (sześćdziesiąt trzy złote dwadzieścia dziewięć groszy) którą nakazuje ściągnąć
z roszczenia zasądzonego w punkcie 1. (pierwszym) wyroku;

b) pozwaną (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. kwotę 47,73 zł (czterdzieści siedem złotych siedemdziesiąt trzy grosze);

4. nakazuje zwrócić na rzecz powódki E. S. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę
150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, uiszczonej w
dniu 28 listopada 2019 roku, zaksięgowanej pod pozycją 500054899248;

5. oddała powództwo w stosunku do pozwanej Towarzystwa (...)
i (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.;

6. zasądza od powódki E. S. na rzecz pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3.600,00 zł
(trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 października 2017 roku, E. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 30.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, kwoty 1.650,00 złotych tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto, powódka żądała zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego żądania powódka wskazała, iż w dniu 28 stycznia 2017 roku, w Ł. poślizgnęła się i upadła na oblodzonym chodniku doznając urazu ciała. Podmiot odpowiedzialny za zimowe utrzymanie chodnika posiadał zawartą umowę ubezpieczenia z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń (pozew k. 2-7).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując powództwo tak co do zasady jak i wysokości. Nadto wniosł o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych (odpowieź na pozew k. 43– 45).

W piśmie procesowym z dnia 01 czerwca 2018 roku strona powodowa wniosła o wezwanie w trybie art. 194 § 3 k.p.c. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W.. Powódka zmodyfikowała powództwo wnosząc o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwoty 30.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 03 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, kwoty 1.650,00 złotych tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 03 października 2017 roku do dnia zapłaty. Nadto, powódka żądała zasądzenia solidarnie od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pismo procesowe k. 87-90).

Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2018 roku Sąd na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Towarzystwo (...) z siedzibą w W. (postanowienie k. 92).

W odpowiedzi na pozew pozwane Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości, kwestionując powództwo tak co do zasady jak i wysokości. Nadto wniosło o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. (odpowieź na pozew k. 127-130).

Do zakończenia postępowania strony pozostały przy swoich stanowiskach procesowych (okoliczność bezsporna).

W toku postępowania doszło do zmiany firmy po stronie pozwanego z (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na (...) Spółkę Akcyjną V. (...) z siedzibą w W. (okoliczność bezsporna, oświadczenie pełnomocnika strony pozwanej – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8 czerwca 2020 roku czas elektroniczny 00:00:16 – 00:02:38 k. 262).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 stycznia 2017 roku, około godziny 12:00, E. S. poślizgnęła się na chodniku przy przejściu dla pieszych na rogu ulic (...), upadła na łokieć doznając złamania nasady bliższej kości promieniowej, złamania głowy kości promieniowej lewej oraz stłuczenia lewego kolana. W czasie i miejscu wypadku na chodniku znajdowała się warstwa lodu pokryta podtopionym śniegiem. Chodnik nie był posypany piachem ani solą (dokumentacja zdjęciowa k. 9-14, zeznania świadka M. C. k. 194, zeznania świadka A. S. k. 194-195, K. S. k. 195-196, zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 08 czerwca 2020 roku, czas elektroniczny 00:04:03 – 00:17:38, k. 263).

Powódka nie była w stanie samodzielnie podnieść się z chodnika. Bolała ją noga w kostce. Mąż zawiózł powódkę do Wojewódzkiej (...) w Ł., gdzie założono jej opatrunek gipsowy ramiennie-dłoniowy. Dalsze leczenie powódki kontynuowała w poradni ortopedycznej, gdzie 3 marca 2017 roku zdjęto opatrunek gipsowy i zalecono zabiegi rehabilitacyjne. Powódka odbyła cztery cykle zabiegów rehabilitacyjnych (karta informacyjna k. 15, dokumentacja medyczna k. 16-24, zeznania świadka A. S. k. 194-195).

Po zdarzeniu powódka opiekował się mąż oraz synowie. Powódka potrzebowała pomocy przy czynnościach higienicznych. Rodzina woziła ją na wizyty lekarskie i rehabilitację. Mąż powódki z synami wykonywał codzienne obowiązki: prasował, grotował obiady, robił zakupy. Powódka w ograniczonym zakresie sprzątała (zeznania świadka A. S. k. 194-195, zeznania świadka K. S. k. 195-196).

Powódka do dnia dzisiejszego odczuwa bóle ręki, w szczególności na zmianę pogody, nadto ma problemy z jej wyprostowaniem. Lewa ręka od czasu wypadku jest słabsza. Powódka nie może w niej nosić zakupów (zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 08 czerwca 2020 roku, czas elektroniczny 00:04:03 – 00:17:38).

W następstwie wypadku z dnia 28 stycznia 2017 roku powódka doznała złamania głowy kości promieniowej lewej skutkującego trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 3% oraz stłuczenia lewego kolana. Cierpienia powódki były średniego stopnia z tendencją malejącą. Powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 2-3 godzin dziennie przez okres do połowy marca 2017 roku to jest przez 47 dni i jednej godziny dziennie przez okres następnych dwóch tygodni. Skutki wypadku z dnia 28 stycznia 2017 roku nie mają aktualnie wpływu na aktywność życiową powódki. Nie wymaga ona leczenia. Rokowania odnośnie stanu zdrowia związane z wypadkiem są dobre (opinia biegłego z zakresu chirurgii urazowo ortopedycznej k. 224-227, opinia uzupełniająca k. 243-244).

Stawka odpłatności za usługi opiekuńcze w pierwszym półroczu 2017 roku na terenie miasta Ł. wynosiła 13 zł (bezsporne).

Chodnik przy przejściu dla pieszych na rogu ulic (...) jest w zarządzie Miasta Ł., które umową zawartą w dniu 28 października 2016 roku, na okres od dnia 1 listopada 2016 roku do 31 października 2019 roku powierzyła wykonywanie świadczeń polegających na letnim i zimowym oczyszczaniu pasów dróg publicznych na terenie Miasta Ł. – Zakładowi (...)(...)(...) s.c. z siedzibą w Ł.. Zgodnie z § 2 pkt 4 umowy w odniesieniu do likwidacji śliskości bądź odśnieżania powierzchni utwardzonych (chodników, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, placów, parkingów, obiektów inżynierskich i innych powierzchni) na terenach przekazanych do cyklicznego oczyszczania, wykonawca zobowiązany jest samodzielnie, bez odrębnych poleceń, przystąpić do likwidacji śliskości jaka na nich występuje, bądź odśnieżania w takim zakresie, aby zapewnić realizację wymogów rzeczowych i czasowych opisanych w części II Zimowe (...). Stosowanie zaś do § 2 pkt 9 umowy podstawą rozpoczęcia prac w zakresie likwidacji śliskości bądź odśnieżania powierzchni utwardzonych i jezdni jest zlecenie ustne lub pisemne przez upoważnionego przedstawiciela Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Ł.. Zgodnie z § 4 pkt 6 umowy zamawiający zastrzega sobie prawo do dokonywania kontroli (przez cały okres realizacji umowy) sprzętu, urządzeń i magazynów wraz ze sposobem przechowywania materiałów o właściwościach higroskopijnych przeznaczonych do zwalczania śliskości na drogach wymienionych w (...) (okoliczność bezsporna, a nadto pismo k. 50, umowa k. 50v – 56v, charakterystyka usługi k. 57, pismo k. 141, notatka służbowa k. 142, raport zimowy k. 142v-148v).

W dniu 28 stycznia 2017 roku na terenie Miasta Ł. nie było żadnych opadów atmosferycznych. Od godziny 01:00 do południa temperatura była ujemna. Następnie wzrosła do około 0,2 o°C. W godzinach 00:00 – 11:00 notowano wystąpienie szronu (pismo k. 83, informacja meteorologiczna k. 84-85).

Miejsce wystąpienia szkody zlokalizowano w pasie drogowym. Na terenie chodnika przy przejściu dla pieszych w rejonie skrzyżowania ulic (...), ulice zakwalifikowane były do kategorii dróg wewnętrznych, do interwencyjnego utrzymania zimowego, co oznacza, że wszelkie prace odbywają się po uprzednim wydaniu zlecenia przez (...), po otrzymaniu zgłoszenia od służb miejskich lub mieszkańców, o występujących trudnych warunkach dla pieszych. W dniu zdarzenia Oddział (...) na bieżąco weryfikował i zlecał wszystkie zgłoszenia dotyczące terenów interwencyjnych. W dniu 27 stycznia 2017 roku odnotowano zgłoszenie dotyczące złych warunków dla pieszych na chodniku ulicy (...), zlecono odśnieżanie, które miało zostać wykonane następnego dnia, to jest w dniu 28 stycznia 2017 roku (notatka służbowa k. 142, raport zimowy k. 142v-148v, zeznania świadka G. K. k. 193-194, zeznania świadka M. O. k. 207-207v).

W dacie szkody pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. obejmował ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej Zakład (...)(...) (...) s.c. z siedzibą w Ł. (okoliczność bezsporna, polisa w aktach szkody koperta k. 58).

Pismem z dnia 23 lutego 2017 roku powódka zgłosiła szkodę (...) SA żądając wypłaty 40.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania (zgłoszenie szkody w aktach szkody koperta k. 58).

Pismem z dnia 21 marca 2017 roku (...) przekazał zgłoszenie szkody powódki do Zakładu (...)K.L. (...) s.c. z siedzibą w Ł. (pismo w aktach szkody koperta k. 58).

Pismem z dnia 11 kwietnia 2017 roku (...) SA odmówiła wypłaty świadczeń na rzecz powódki z uwagi na brak odpowiedzialności po stronie (...) (kopia pisma k. 141-141v).

W dniu 21 kwietnia 2017 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. otrzymała od Zakładu (...)K.L. (...) s.c. z siedzibą w Ł. zgłoszenie szkody powódki (pismo w aktach szkody koperta k. 58).

Pismem z dnia 24 kwietnia 2017 roku, doręczonym w dniu 28 kwietnia 2017 roku powódka zgłosiła szkodę (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. żądając wypłaty 40.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania (zgłoszenie szkody w aktach szkody koperta k. 58).

Pismem z dnia 2 czerwca 2017 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. odmówiło wypłaty świadczenia na rzecz powódki (pismo w aktach szkody koperta k. 58).

Odpis pozwu doręczono pozwanemu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w dniu 19 marca 2018 roku (zwrotka (...) w systemie, k. 265).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich opinii powołanego w sprawie biegłego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej, dokumentów w postaci dokumentacji lekarskiej, kart historii leczenia, których ważność nie była kwestionowana przez strony w toku procesu, a także na podstawie zeznań powódki i świadków. Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Ustalenie następstw wypadku i stanu zdrowia powoda wymagało wiadomości specjalnych, a zatem zasięgnięcia opinii biegłego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej, który ustalił wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki w wysokości 3%. Zdaniem Sądu opinia biegłego w całym swoim zakresie jest rzetelna, sporządzona zgodnie z wymogami specjalistycznej wiedzy. Została ona wydana na podstawie dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach sprawy, dokumentacji dostarczonej przez powódkę oraz po zbadaniu powódki. Pełnomocnik powódki kwestionował wprawdzie tą opinie żądając wydania opinii przez innego biegłego, jednakże Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. pominął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga ortopedy. Zdaniem Sądu zarzuty podnoszone przez pełnomocnika stanowią polemikę strony niezadowolonej z wyniku opinii. Nie podniesiono natomiast żadnych zarzutów dyskwalifikujących merytorycznie tą opinie. Biegły w opinii uzupełniającej odniósł się do zastrzeżeń podniesionych przez pełnomocnika powódki. Wyjaśnił, na jakiej podstawie ustalił stopień trwałego uszczerbek na zdrowiu powódki. Samo niezadowolenie strony z wniosków płynących z opinii biegłego nie jest podstawą do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego, czy też uzupełniającej opinii. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 roku, II CR 817/73 niepublikowany), a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Odmienne stanowisko oznaczałoby, bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić

dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby takiego zdania, jak strona. Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 roku, I CR 562/74 LEX nr 7607; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 roku, I PKN 20/99, OSNP 2000/22/807). Dlatego uwzględnienie wniosku pełnomocnika skutkowałoby jedynie przedłużeniem postępowania.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo, podlegało uwzględnieniu w części.

W dniu 28 stycznia 2017 roku, E. S. poślizgnęła się na chodniku przy przejściu dla pieszych na rogu ulic (...), który był we władaniu Miasta Ł.. Należy wskazać, że gmina, jako zarządca dróg publicznych ma obowiązek ustawowy zadbania o jakość i należyty stan nawierzchni dróg publicznych. Podmiot zarządzający drogami publicznymi i ciągami komunikacyjnymi ma ponadto ustawowy obowiązek ich porządkowania oraz dbania o ich stan techniczny. Obowiązek ten wynika z art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 20 pkt 4 i 11 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 460). Zgodnie z powołanymi przepisami na zarządcy dróg spoczywa obowiązek utrzymywania nawierzchni drogi, jak też wykonywania robót interwencyjnych, utrzymaniowych i zabezpieczających. Pod pojęciem „utrzymania drogi”, rozumie się wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej. Zgodnie z art. 4 pkt 6 ustawy o drogach publicznych, chodnikiem jest część drogi przeznaczona do ruchu pieszego.

Miasto Ł. umową zawartą w dniu 28 października 2016 roku, na okres od dnia 01 listopada 2016 roku do 31 października 2019 roku powierzyło wykonywanie świadczeń polegających na letnim i zimowym oczyszczaniu pasów dróg publicznych na terenie Miasta Ł. – Zakładowi (...)(...). (...) s.c. z siedzibą w Ł., czyli podmiotowi wyspecjalizowanemu.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 429 k.c., kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. Powierzenie czynności przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności, prowadzi do wyłączenia odpowiedzialności powierzającego na podstawie przepisu art. 429 k.c. Wyłączenie odpowiedzialności powierzającego czynność skutkuje uruchomieniem odpowiedzialności za szkodę podmiotu, który przyjął na siebie czynności do wykonania. Skoro Miasto Ł. powierzyło wykonywanie prac związanych z utrzymaniem chodnika, na którym doszło do zdarzenia, w okresie od dnia 1 listopada 2016 roku do 31 października 2019 roku profesjonalnemu podmiotowi (co było okolicznością bezsporną), trudniącemu się wykonywaniem takich czynności, czyli Zakładowi (...)(...). (...) s.c. z siedzibą w Ł., nie jest ono odpowiedzialne za wyrządzoną szkodę zgodnie z art. 429 k.c. W sprawie nie zostały wykazane żadne zaniedbania po stronie Gminy Ł., w szczególności w zakresie udzielenia powierzającemu informacji, zaleceń, które skutkowałyby przypisaniem jej odpowiedzialności. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż pracownicy Miasta Ł. po otrzymaniu zgłoszenia o konieczności wykonania prac interwencyjnych na terenie miejsca zdarzenia, w dniu 27 stycznia 2017 roku, niezwłocznie poinformowali o tym Zakład (...).K.L. (...) s.c.

z siedzibą w Ł., zlecając wykonania odśnieżania w następnym dniu, przy czym zakres i czas realizacji zleconych czynności wynikał z postanowień zawartej między stronami umowy z dnia 28 października 2016 roku. Tym samym Sąd nie dopatrywał się żadnych zaniedbań po stronie pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., które obejmowało, w dacie przedmiotowego zdarzenia, ochroną ubezpieczeniową Gminę M. Ł., co skutkuje oddaleniem powództwa w stosunku do tegoż pozwanego, o czym orzeczono w punkcie 5 wyroku.

Podstawę prawną żądania pozwu w stosunku do pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. są przepisy art. 445 § 1 k.c., art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 415 k.c. i art. 822 k.c.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było to, że w chwili zdarzenia pozwany obejmował ochroną ubezpieczeniową w zakresie OC działalność gospodarczą prowadzoną przez Zakład (...)(...). (...) s.c. z siedzibą w Ł., będącą odpowiedzialną, na podstawie zawartej w dniu 28 października 2016 roku umowy za utrzymanie terenu, na którym doszło w dniu 28 stycznia 2017 roku do zdarzenia z udziałem powódki.

Przepis art. 415 k.c. stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Jak wskazuje się w orzecznictwie i literaturze przesłankami odpowiedzialności jest zaistnienie szkody, wystąpienie zdarzenia, z którym ustawa czyni odpowiedzialnym określony podmiot oraz związek przyczynowy pomiędzy czynem niedozwolonym, a szkodą przy czym szkoda winna być jego zwykłym następstwem. Wskazać należy na przepis art. 361 § 1 k.c., który wprowadza dodatkową przesłankę odpowiedzialności, a mianowicie zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Z normalnym (adekwatnym) związkiem przyczynowym w rozumieniu powołanego przepisu mamy do czynienia, gdy przyczyna była koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, czyli bez tej przyczyny skutek by nie wystąpił (warunek sine qua non). Ponadto, takie powiązanie pomiędzy przyczyną, a skutkiem musi być typowym, oczekiwanym, „normalnym” w zwykłej kolejności rzeczy. Nie może być rezultatem jakiegoś wyjątkowego zbiegu okoliczności. Ocena czy skutek jest normalny powinna być oparta na całokształcie okoliczności sprawy oraz wynikać z zasad doświadczenia życiowego, a także zasad wiedzy naukowej, specjalnej. Wiedza specjalistyczna jest szczególnie istotna w sprawach, w których normalność skutku w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. nie jest dla laika ewidentna (tak między innymi Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 2 czerwca 1956 roku, 3 CR 515/56, OSN 1957 rok, nr 1 poz.24, Tadeusz Wiśniewski w pracy zbiorowej pod red. Gerarda Bieńka „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania.” Tom 1, Warszawa 2002 rok).

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że powódka w dniu 28 stycznia 2017 roku poślizgnęła się na chodniku przy przejściu dla pieszych na rogu ulic (...), który pokryty był warstwą lodu przykrytą podtopionym śniegiem, doznając złamania nasady bliższej kości promieniowej, złamania głowy kości promieniowej lewej oraz stłuczenia lewego kolana.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, iż odpowiedzialność za wypadek ponosi Zakład (...).K.L. (...) s.c. z siedzibą w Ł., na którym ciążył, na podstawie zawartej umowy podwykonawczej z dnia 28 października 2016 roku, obowiązek utrzymania chodnika w należyтым porządku i zabezpieczenia go w taki sposób, aby inne osoby nie były narażone na ewentualną szkodę. Z zebranego materiału dowodowego, a w szczególności z zeznań świadków: M. C., A. S., K. S., którzy znaleźli powódkę leżącą na chodniku, wynika, iż w czasie wypadku powódki chodnik nie był należycie uprzątnięty bowiem znajdowała się na nim warstwa lodu pokryta podtopionym śniegiem. Chodnik zaś nie był posypany solą ani żadnym środkiem uszorstniającym. Depozycje przywołanych świadków korespondują również z zeznaniami samej powódki. Z notatki służbowej pracowników Oddziału (...) wynika, iż otrzymano zgłoszenie 27 stycznia 2017 roku o występujących trudnych warunkach dla pieszych i zlecono odśnieżanie, które nie odbyło się tego dnia ani w dniu następnym to jest 28 stycznia 2017 roku. Tym bardziej mając na względzie aurę panującą tego dnia, chodnik winien być na uprzątnięty z opadów atmosferycznych, których pojawienie się nie było zaskoczeniem z racji warunków atmosferycznych panujących w dniu zdarzenia, pory roku. Zgodnie z zapisami umowy zawartej przez z Urzędem Miasta Ł., z dnia 28 października 2016 roku, w zakresie utrzymania zimowego podwykonawca zobowiązał się do, między innymi, zapobiegania i zwalczania śliskości. W ocenie Sądu w dniu 28 stycznia 2017 roku ubezpieczony nie wykonał w sposób należyty zleconych działań, bowiem nie posypał chodnika żadnym środkiem rozpuszczającym czy uszorstniającym, czego konotacją było powstanie warstwy lodu na nawierzchni chodnika. Gdyby chodnik został posypany solą czy też piachem, wówczas nie powstałoby na nim oblodzenie. Zaniedbanie ze strony pozwanej przyczyniło się do powstania szkody po stronie powódki. Postępowanie dowodowe nie ujawniło przy tym okoliczności wskazujących na to, że zaistnienie wypadku było skutkiem nieprawidłowego zachowania się powódki. Podkreślenia wymaga, że drogi i chodniki na terenie miasta

powinny zapewniać możliwość bezpiecznego poruszania się dla wszystkich jego mieszkańców. Skutki zaniedbania stanu chodnika były do przewidzenia. Na Zakładzie (...) (...) (...) s.c. z siedzibą w Ł. spoczywał obowiązek utrzymania nawierzchni przedmiotowego chodnika w odpowiednim stanie, czyli w stanie zapewniającym bezpieczne korzystanie z niego przez pieszych, gdyż jest to ciąg komunikacyjny przeznaczony właśnie dla ruchu pieszych. W rezultacie niewątpliwie zachowanie ubezpieczonego należało uznać jako bezprawne, gdyż Zakład (...) (...) (...) s.c. z siedzibą w Ł., nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku i w tym aspekcie niewątpliwie można przypisać jej zawinienie. Nadmienić przy tym należy, iż z depozycji powódki, które nie zostały skutecznie podważone w toku postępowania, wynika, iż pracownicy Zakładu (...) (...) (...) s.c. z siedzibą w Ł. przystąpili do prac porządkowych w miejscu zdarzenia, dopiero w poniedziałek, zaś wypadek powódki miał miejsce w sobotę.

Spełnione zostały zatem wszystkie przesłanki przewidziane w art. 415 k.c. Pomiędzy zdarzeniem, a szkodą zachodzi adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, o którym mowa w art. 361 k.c. Pozwany ostatecznie nie kwestionował, iż do Zakład (...) (...) (...) s.c. z siedzibą w Ł. należy zimowe uprzątnięcie terenu, na którym doszło do zdarzenia, a jedynie zawinione zaniechanie po stronie pozwanego.

Pozwany, jako ubezpieczyciel Zakład (...) (...) (...) s.c. z siedzibą w Ł. ponosi w trybie art. 822 k.c. odpowiedzialność za uraz powódki.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c., Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę (szkodę niemajątkową) ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) oraz cierpienie psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia).

W przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował sposobu ustalenia wysokości zadośćuczynienia, odwołując się do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy. Przeprowadzona w ten sposób analiza konkretnego przypadku ma doprowadzić do wyliczenia „odpowiedniej sumy”, to jest takiej kwoty, która odpowiada krzywdzie, ale nie jest wygórowana na tle majątkowych stosunków społeczeństwa. Przez krzywdę należy przy tym rozumieć cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych doznaniach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi i ich następstwami, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi uszkodzeniami ciała lub rozstroju zdrowia. Przy czym w pojęciu krzywdy mieszczą się nie tylko cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, ale również te, które mogą powstać w przyszłość (na tym, bowiem polega całościowy charakter zadośćuczynienia).

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, bowiem, że ocena rozmiarów krzywdy wymaga uwzględnienia nasilenia cierpienia, długotrwałości choroby, rozmiarów kalectwa, trwałości następstw zdarzenia oraz konsekwencji uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego. Oceniając rozmiar doznanej krzywdy trzeba, zatem wziąć pod uwagę całokształt okoliczności, w tym rozmiar cierpienia fizycznych i psychicznych, ich nasilenie i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadków (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury, wiek poszkodowanego (por. uchwała pełnego składu izby cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNC 1974/9/145; wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1965 roku, III RP 280/65, OSNCP 1966/10/168; 10 października 1967 roku, I CR 224/67, OSNCP 1968/6/107; 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968/2/37; 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 283/80, OSNCP 1981/5/81; uchwała Sądu Najwyższego z 8 grudnia 1983 roku, OSNCP 1974/10/145; wyroki z 10 grudnia 1997 roku, III CKN 219/97, M. Prawn. 2011/17/948; 10 czerwca 1999 roku, II UKN 681/98 OSNAP 16/00/626; 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98 Lex nr 52776; 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, Lex nr 50884; 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, Lex nr 80272; 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03 OSNC 2005/2/40; 10 marca 2006 roku, IV CSK 80/05 OSNC 2006/10/175; 9 listopada 2007 roku, V CSK 245/07, OSNC - ZD 2008 nr D, poz. 95; 14 lutego 2008 roku, II CSK 536/07, OSP 2010/5/47; 26 listopada 2009 roku, III CSK 62/09, OSNC - ZD 2010 nr C, poz. 80).

Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie przyjmuje się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana, bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, aby w ten sposób przynajmniej częściowo została przywrócona równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r. (sygnatura akt sprawy I PK 145/10 Lex nr 794777) stwierdził, że przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c., nie można pomijać notoryjnego faktu, iż w obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej, polskie społeczeństwo jest w wysokim stopniu rozwarstwione pod względem poziomu życia i zasobności majątkowej. Wysokość stopy życiowej społeczeństwa jedynie w sposób uzupełniający (w aspekcie urzeczywistniania zasady sprawiedliwości społecznej - art. 2 Konstytucji RP) może rzutować na wysokość zadośćuczynienia należnego poszkodowanemu za doznaną krzywdę. Kwestią zasadniczą jest rozmiar szkody niemajątkowej. Natomiast w wyroku z dnia 4 listopada 2010 roku (sygnatura akt sprawy IV CSK 126/10, Lex nr 898263) Sąd Najwyższy przyjął, że odpowiedniość sumy zadośćuczynienia, o której stanowi art.445 § 1 k.c. ma służyć złagodzeniu negatywnych doznań, ale nie może być jednocześnie źródłem wzbogacenia. Zadośćuczynienie powinno mieć przede wszystkim kompensacyjny charakter, musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia trafnie łączy tę wysokość z poziomem stopy życiowej społeczeństwa, ale nadto musi być realna i odpowiednia. Zasada ta ma jednak uzupełniający charakter w stosunku do kwestii zasadniczych, jakimi są rozmiar szkody niemajątkowej i kompensacyjna rola zadośćuczynienia. Stopa życiowa poszkodowanego nie może wyznaczać wysokości rekompensaty za wyrządzoną mu krzywdę. Indywidualizm każdego przypadku i każdej krzywdy jest nacechowany subiektywizmem, co sprawia, że relatywizowanie in abstracto zadośćuczynienia bywa zawodne, dlatego nie można w zakresie ustalania wysokości sum zadośćuczynienia, abstrahować od konkretnego przypadku. Określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia stanowi uprawnienie sądu i w tym zakresie dysponuje on swobodną decyzją. Nie oznacza to jednak dowolności w ustaleniu należnego zadośćuczynienia a przyznanie go przez sąd w wysokości nieodpowiedniej do wszystkich okoliczności stanowiących podstawę jego ustalenia (zbyt wysokiej lub zbyt niskiej) narusza art. 445 § 1 k.c. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 kwietnia 2002 r., II CKN 605/00, Lex nr 484718; 27 lutego 2004 r., V CK 282/03, Lex nr 183777; 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10 Lex nr 794777).

Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę ma przede wszystkim charakter kompensacyjny. Jego wysokość nie może, zatem stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej strony jednak zadośćuczynienie powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, nawiązując do warunków i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Nie ma oczywiście podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznana kwota stanowiła ponadto ze względu na swoją wysokość represję majątkową. Doznanej przez powoda krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia, bowiem charakter szkody niemajątkowej decyduje o jej niewymierności, a pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony.

W ocenie Sądu rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy wskutek wypadku w dniu 28 stycznia 2017 roku daje podstawy do przyjęcia, iż kwota 12.000,00 złotych stanowi odpowiednią sumę zadośćuczynienia. Przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę urazy jakich doznała powódka, długotrwałość procesu leczenia i rehabilitacji powódki. Na skutek wypadku stwierdzono u powódki złamanie głowy kości promieniowej lewej oraz stłuczenia lewego kolana. Powódka do 03 marca 2017 roku nosiła unieruchomienie gipsowe, następnie odbyła rehabilitację. Podkreślić również należy, iż na skutek doznanych obrażeń powód miał istotne ograniczenia w życiu codziennym, czego konotacją była konieczność korzystania z pomocy osób trzecich łącznie przez okres 61 dni. Powódka doznała 3% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wszystkie te okoliczności, wysokość stwierdzonego trwałego uszczerbku na zdrowiu, ograniczenia z nim związane, przemawiają za zasadnością przyznania na rzecz powódki zadośćuczynienia w kwocie 12.000,00 złotych, które będzie adekwatne i zrekompensuje krzywdę powódki. Ponad tą kwotę żądanie jest

zbyt wygórowane, bowiem rokowania co do stanu zdrowia powódki są dobre, aktualnie nie wymaga ona leczenia w związku z przedmiotowym zdarzeniem.

Stosownie do treści art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołaniu rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikłe z tego powodu koszty. Naruszenie ciała polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka i może dotyczyć tak powłoki cielesnej jak i narządów wewnętrznych. Rozstrój zdrowia wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia. Na skutek wypadku zostało naruszone podstawowe dobro, jakim jest zdrowie powoda, a efektem było zwichnięcie lewego stawu ramiennego.

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała czy rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe.

Powódka domagała się zasądzenia odszkodowania w wysokości 1.650 złotych, stanowiącego koszty opieki osób trzech.

Z opinii biegłego ortopedy wynika, iż powódka w związku z procesem leczenia wymagała pomocy osób trzech w wymiarze 47 dni x 2,5 h dziennie x 11 zł/h = 1.292,50 złotych oraz 14 dni x 1 h dziennie x 11 zł/h = 154 złotych. Łączny koszt opieki wyniósł zatem 1.446,50 złotych. Tym samym Sąd oddalił powództwo w pozostałej części jako nieudowodnione.

W judykaturze i piśmiennictwie prezentowany jest pogląd, który Sąd Rejonowy w pełni podziela, że prawo poszkodowanego z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na konieczności korzystania z opieki osoby trzeciej nie jest uzależnione od wykazania, iż poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 marca 1969 r., I PR 28/69, opubl. OSNC 1969 rok, nr 1, poz. 229; Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 4 października 1973 roku, II CR 365/73, nr 9, poz.147, Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 marca 1976 roku, IV CR 50/76. OSN 1977, nr 1, poz.11; stanowisko takie zajmował również min. G. Bieniek, H. Ciepla, S. Dmowski, J. Gudowski, w pracy zbiorowej pod red. G. Bieńka „Komentarz do kodeksu cywilnego. Zobowiązania.”, Warszawa 1996 rok).

O odsetkach od zasądzonej kwoty tytułem zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu.

W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 k.c., wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. Rozmiar szkody, a tym samym wysokość zgłoszonego żądania podlega weryfikacji w toku procesu, nie zmienia to jednak faktu, że chodzi o weryfikację roszczenia wymagalnego już w dacie zgłoszenia, a nie dopiero w dacie sprecyzowania kwoty i przedstawienia dowodów. Jeżeli po weryfikacji okaże się, że ustalona kwota odszkodowania nie przekracza wysokości kwoty żądanej już wcześniej, nie ma przeszkód do zasądzenia odsetek od tej wcześniejszej daty. Pismem z dnia 24 kwietnia 2017 roku, doręczonym w dniu 28 kwietnia 2017 roku powódka zgłosiła szkodę (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. żądając wypłaty 40.000 złotych tytułem zadośćuczynienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Pismem z dnia 2 czerwca 2017 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. odmówiło wypłaty świadczenia na rzecz powódki. Tym samym Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu od kwoty zadośćuczynienia ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 3 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty.

Od kwoty odszkodowania ustawowe odsetki za opóźnienie zasądzono od dnia 20 marca 2018 roku do dnia zapłaty, tj. od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. odpisu pozwu. Tym samym Sąd oddalił żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od żądanego odszkodowania od dnia wytoczenia powództwa, bowiem w toku postępowania likwidacyjnego strona powodowa nie zgłaszała roszczenia w przedmiocie odszkodowania, a zatem strona pozwana pozostawała w zwłoce od dnia następnego po dniu doręczenia jej odpisu pozwu.

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Zasądzona na rzecz powódki od (...) Spółki Akcyjnej

z siedzibą w W. kwota stanowi 43% dochodzonego roszczenia. Łączne koszty procesu między tymi stronami wyrażają się kwotą 9.317 złotych. Powódka poniosła koszty w kwocie 5.683 złote. Z uwagi na wynik postępowania Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 372,31 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W punkcie 3 wyroku, stosownie do przepisu art. 83 i art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd uwzględniając wynik postępowania oraz zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów obciążył tytułem tymczasowo wyłożonych wydatków, na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi: powódkę kwotą 63,29 złotych, którą nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego w punkcie 1. (pierwszym) wyroku i pozwaną (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. kwotą 47,73 złotych.

W punkcie 4 orzeczenia Sąd zamieścił rozstrzygnięcie w przedmiocie niewykorzystanej zaliczki uiszczonej przez stronę powodową w dniu 28 listopada 2019 roku w wysokości 150,00 złotych, procedując na podstawie art. 84 ust 2 w zw. z art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W punkcie 6 wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu skierowanego przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., zasądzając na rzecz Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej

z siedzibą w W. od powódki, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., kwotę 3.600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, na co składa się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika, ustalone w oparciu o §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)